

1985 års IFA-kongress i London

Rapport från Skattenytts utsände medarbetare C O Sandström

Som värd för årets IFA-kongress i London den 8—13 september stod den brittiska avdelningen av International Fiscal Association. Det var tio år sen sist i denna stad och kongressen, den 39:e i ordningen, hade samlat c:a 1 400 deltagare från 50-talet länder. Det svenska deltagandet var denna gång rekordstort, c:a 60-talet personer. Förhandlingarna ägde rum i the Barbican Centre's moderna kongresslokaler.

Hälsningsanföranden hölls av den brittiske avdelningens ordförande, David Davidson, parlamentsledamoten Ian Gow — som hastigt fått rycka in i stället för Margaret Thatchers nyss avsatte finansminister — samt IFA-presidenten Max Laxan. Kongressen kunde så "blåsas in" till fanfarer av trumpetare från the Blues and Royals, iförda stiliga paraduniformer och värmande björnskinnsmössor.

Två kongressämnen stod som vanligt på dagordningen. Det första ämnet handlade om taxering och skatteuppbörd i fråga om s k "non-residents", dvs i staten icke hemmahörande skattskyldiga. Det andra ämnet gällde internationell dubbelbeskattning av arv och gåva.

Beskattningen av "non-residents".

Detta ämne hade lockat nationalrapporter från 27 länder. För den svenska rapporten stod Kent Sundqvist, finansdepartementet. Nationalrapporterna kommenterades och sammanfattades av två brittiska generalrapportörer gemensamt, J S Phillips (partner i Price Waterhouse) och M H Collins (Senior Partner i Speechly Bircham, Solicitors i London), bägge tidigare i brittiska finansdepartementet.

Det är inte möjligt att här gå närmare in på de olika rapporternas innehåll. Helt kort skall bara sägas att enligt generalrapporten finns tre huvudkategorier av "non-residents": den tillfällige besökaren, emigranten och den som investerar i eller bedriver handel med ett land utan att alls bo där. Förutom de välkända problemen med källbeskattning, kraven på deklarationsskyldighet m m så finns även begreppsförvirringen när det gäller de engelska uttrycken

”resident” och ”domicile” samt ibland t o m ”fiscal domicile”, vilka uttryck inte tolkas lika i alla länder! Ämnet blev föremål för en ingående diskussion under ledning av en expertpanel med D R Tillinghast, USA, som ordförande.

Kongressen stannade för en längre resolution i vilken man utvecklade olika synpunkter på behandlingen av ”non-residents”. Resolutionen innebär i stora drag följande.

Allmänna synpunkter

Inledningsvis konstateras den ekonomiska betydelse som ”non-residents” — såväl fysiska som juridiska personer — har för det land där de verkar eller investerar. Hänsyn måste dock tas till källstatens rättmätiga krav på att få beskatta en rimlig andel av den inkomst som dessa subjekt uppbär och dessa måste i sin tur foga sig i de skyldigheter som källstatens skattemyndigheter ålägger dem.

Man konstaterar vidare de särskilda svårigheter som uppkommer på båda sidor när det gäller just ”non-residents”.

För skatteadministrationen i källstaten ligger dessa svårigheter bl a i att en ”non-resident” inte omfattas av den lokala jurisdiktionen och det stora besväret att få in riktig information om hans skattemässigt avdragsgilla kostnader. Vidare pekas på frånvaron av någon lokal representant eller av tillgångar mot vilken eller vilka skattskyldighet eller andra skattemässiga förpliktelser kan åläggas.

Å andra sidan betonar man också den besvärliga situation i vilken en ”non-resident” kan hamna genom att bli utsatt för en godtycklig eller diskriminerande beskattning i källstaten och dessutom bli tvungen att i sitt hemland betala skatt på samma inkomst, kapitalvinst eller förmögenhet och sålunda underkastas oskäligen dubbelbeskattning. En ”non-resident” kan vidare befinna sig i underläge redan genom sin frånvaro, sina bristande språkkunskaper och en otillräcklig kännedom om lag och rätt i källstaten.

Allt detta gör — framhålls det i resolutionen — att det framstår som angeläget att skapa balans mellan de önskemål som en ”non-resident” rimligen vill ha tillgodosedda och de krav som skatteadministrationerna har rätt att framställa.

Rekommendationerna

Kongressens rekommendationer innebär bl a följande.

Onödigt tyngande, godtycklig eller diskriminatorisk beskattning av ”non-residents” skall motarbetas.

”Non-residents” får i skattehänseende inte behandlas sämre än ”residents” och hänsyn bör tas till att samma inkomst eller vinst kan bli beskattad även i hemmastaten.

Beskattningen i källstaten skall vara begränsad till sådana inkomster eller vinster som härrör från den staten.

Även om en "non-resident" i källstaten skall behandlas efter samma grunder som en "resident" skall hänsyn också tas till de skillnader som föreligger dem emellan. En "non-resident" skall ha samma rätt att överklaga som en "resident" och, om han beskattas efter skön, skall han ha möjlighet att utan onödiga hinder styrka den verkliga inkomsten.

Skattemyndigheterna skall underlätta för "non-residents" att fullgöra sina skyldigheter genom ordentlig information om vari dessa består, t ex om tidsfrister för avgivande av deklARATIONER, vilka handlingar som erfordras, genom så enkla och tydliga lagföreskrifter som möjligt, snabb handläggning och samarbete med andra skattemyndigheter över gränserna o s v.

I fråga om rörelseinkomst framhålls att en "non-resident" skall beskattas för densamma endast i den mån den är hänförlig till hans fasta driftställe i källstaten (en begränsning som man på sydamerikanska håll inte ville acceptera). Inkomster och utgifter skall hänföras till det fasta driftstället på basis av "arms length".

I fråga om inkomst av aktier och andra värdepapper erkänns källstatens rätt att ta ut en rimlig källskatt. Hänsyn skall dock tas till att den beräknas på inkomstens bruttobelopp.

När det gäller inkomst av tjänst bör en "non-resident" ha rätt till samma avdrag för utgifter som en "resident".

Inkomst av självständiga personliga tjänster skall beskattas på nettobasis på samma sätt som rörelseinkomst.

Realisationsvinst som en "non-resident" uppbär i källstaten får inte beskattas hårdare än om den tillkommit en "resident".

Slutligen framhålls angelägenheten av att man genom dubbelbeskattningsavtal förhindrar dubbelbeskattning av inkomster och vinster som tillkommer "non-residents".

Internationell dubbelbeskattning av arv och gåva.

Här förelåg nästa lika många nationalrapporter som i det första ämnet. För det svenska bidraget stod Erik Waller, Skandinaviska Enskilda Banken. Generalrapportör var den canadensiske advokaten Wolfe Goodman, som bl a konstaterade att det statsfinansiella utbytet av arvs- och gåvobeskattningen i allmänhet var ytterst obetydligt. Av nationalrapporterna framgick att i endast fyra länder detta utbyte motsvarade eller översteg 1,5 % av landets skatteintäkter. Dessa länder var Belgien (1,5 %), Japan (1,6 %), Grekland (1,7 %) och Frankrike (2 %). Dessa tal kan jämföras med Storbritanniens 0,8 % och Sveriges 0,3 %. I de flesta länderna tas den avlidnes efterlämnade förmögenhet till beskattning var den än befinner sig om han eller hon varit domicilierad inom deras territorium. Bara tre stater, Brasilien, Hong Kong och Por-

tugal beskattar endast kvarlåtenskap inom sitt territorium — Brasilien dock endast fast egendom. Andra varianter finns dock. Vidare noterar generalrapportören att även "situsregeln" — d v s frågan om vilken egendom som skall anses hänförlig till en viss stat — kan variera från land till land. Så kan t ex utfallande försäkringsbelopp hänföras till antingen den stat i vilken försäkringsbrevet utfärdats eller den stat där försäkringsbeloppet utbetalas.

Expertpanelen leddes av R Koch-Nielsen, Danmark.

Kongressresolutionen

Resolutionen slår fast det stora behovet av bilaterala eller möjligen även multilaterala avtal för att undvika flerdubbel beskattning på detta område. Alla stater uppmanas därför att öka sina ansträngningar att sluta sådana avtal, i det väsentliga med OECD:s modellavtal av 1982 som förebild. Som särskilt viktiga anses följande huvudpunkter.

När flera stater konkurrerar om beskattningsrätten bör man försöka fastställa ett enda "domicil" för den avlidne resp. givaren i enlighet med modellavtalets artikel 4.

När en stat beskattar arv och gåva enbart på grund av att egendomen befinner sig där (situs), skall denna beskattningsrätt begränsas till att avse endast fast egendom och fast driftställe inom statens område.

Indirekt ägande av fast egendom eller fast driftställe genom andel i "partnership" eller i stiftelse (trust) skall likställas med direkt ägande.

Fördelningen mellan olika länder av avlidens skulder bör huvudsakligen ske enligt modellavtalets artikel 8.

Om fast egendom eller fast driftställe varit föremål för arvs- eller gåvobeskattning i "situs-staten", skall dubbelbeskattning i annan stat elimineras genom exempt- eller creditmetoden (i det senare fallet genom skatteavräkning land för land eller på "global" basis alltefter den skattskyldiges önskan).

De stater som hävdar rätt att beskatta arv eller gåva på grund av den avlidnes eller givarens medborgarskap får fortsätta att göra så men skall då genom exempt- eller creditmetoden eliminera dubbelbeskattning som annars uppkommer om den andra staten grundar sin beskattning på den avlidnes eller givarens domicil.

Motsvarande bör gälla i fråga om stater som beskattar arv eller gåva på grund av arvs- eller gåvotagarens medborgarskap eller domicil när den andra staten beskattar på grund av den avlidnes eller givarens medborgarskap eller domicil.

Avslutningsvis uppmanas staterna att, i avvaktan på att man sluter dubbelbeskattningsavtal, införa unilaterala åtgärder i enlighet med förut angivna grundsatser.

Övriga övningar

För dem som hade tid och ork att sätta sig in i än flera skatteproblem fanns möjligheten att delta i fyra olika seminarier. Ett sådant handlade om internationella skatteproblem som berör välgörande och andra privata institutioner. Ett annat behandlade tolkningen av dubbelbeskattningsavtalen, särskilt när dessa kommer i konflikt med intern lagstiftning. Ett tredje siktade på de skatterättsliga aspekter som kunde anläggas på nyare typer av finansieringstransaktioner. Det fjärde gällde nyare ändringar i den brittiska bolagsbeskattningen, särskilt med tanke på investeringar i UK från utlandet.

I fråga om den mera sällskapliga delen av kongressprogrammet kan nämnas en storartad mottagning i British Museum, för vilken den brittiska regeringen stod som värd, en bloddrypande Shakespeareföreställning om Richard III resp en "operagala"-föreställning samt vidare en dag med utflykter till diverse sevärdheter i omgivningarna, om man inte föredrog golf. En skön danska som valt det sistnämnda kunde berätta om de ogillande blickar som mött henne och hennes medsystrar när de beträdde de heliga klubblokalerna efter avslutad golfrunda. Lokalerna var tydligen förbehållna endast manliga golfspelare representanter för släktet homo sapiens. I nådens år nittonhundraåttiofem!

Nästa kongress avhålls i New York den 7—12 september 1986. De huvudämnen som skall behandlas är

- 1) Beskattning vid in- och utförsel av egendom — svensk rapportör är Bertil Wiman, Uppsala Universitet, och
- 2) Valutafluktuationer och internationell beskattning — svensk rapportör är docent Per Thorell, Uppsala Universitet.

**VÅR SJUTTONDE
KONFERENS I
SKATTER, ARBETS-
RÄTT, AFFÄRS-
JURIDIK OCH FÖR-
SÄKRINGSFRÅGOR
GÅR PÅ
GRAN CANARIA**

KURSINFORMATION

Innehåll: Företagsbeskattning, skatte- och bokslutsplanering. Köp och försäljning av företag. Strategier i företagsledning. Generationsskifte, försäkringsfrågor. Praktisk affärs- och arbetsrättsjuridik. Kreditgivning och finansiering. Obestånds-, taxerings- och aktiebolagsrättsliga frågor samt aviserad lagstiftning.

Kursens syfte: Att på ett enkelt och överskådligt sätt lära kursdeltagarna att förutse konsekvenserna av sina beslut och att kunna upprätta en handlingsplan för sig och sitt företag.

Målgrupp: Företagsledare och ekonomipersonal i mindre och medelstora företag.

Kursort: Gran Canaria, Sunwing Monte Rojo.

Tid/tim: 1986.01.25—02.01. 40 lektionstimmar.

Föreläsare: Skatteprof. **Anders Hagstedt**. Advokat **Sven-Eric Ohlsson** och jur. and **Christer Månsson**, Juristhuset (f d RSV), aukt. revisor, försäkrings- och arbetsrättsjurist samt bankdirektör.

Kursavgift: 7 500:— varav 2 000:— per deltagare ttages vid anmälan, vilken är bindande.

Flygpris: Direktflyg fr. Stockholm 1 v fr. ca 3 520:— med frukost.
Övriga avgångar med direktflyg fr Malmö och Göteborg.

Referenser från tidigare kurser finnes. För ytterligare upplysningar och anmälan ring 090/13 49 70.

FÖRETAGSKONSULT AB
Renmarksplanaden 10, 902 47
Umeå

Ledamot av Svenska Organisations Konsulters Förening

